

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak-torek in-petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Avstrijska industrija in izvoz.

II.

Ko smo zadnjič razpravljali o raznih naravnih ugodnostih, katere ima naša država za razvitek industrije, obljubili smo tudi povedati nekoliko o avstrijskem prekmorskem izvozu.

Gledé kupčije z novim svetom je Avstrija res na slabšem nego katera koli evropska država, zakaj ni je skoraj države — balkanske pokrajine so seveda izvzete, — ki bi ne imela onkraj morja kaj lastne zemlje, pa bodisi tudi le ugodna pristanišča.

Avstrija je tudi pri delitvi prekmorskega sveta spala v domačem zapečku.

Ker tedaj nimamo pedi zemlje, kamor bi stopil avstrijski industrijski agent, niti luke, kjer bi zasidrali trgovske ladje, navezani smo na gostoljubnost tujcev, kateri pa že skrbijo, da ne dovolijo nič, kar bi jim delalo konkurenco.

Da tedaj ni treba se spodtikati ob tujo milost ali nemilost, gre skoraj ves avstrijski izvoz v roke mešetarjev, ki požro ves dobiček. Potem se seveda naši industriji ne morejo preveč ogreti za prekmorsko trgovino, češ, saj skupiček ni tolik, da bi mi pokrili riziko.

Ne dá se tajiti, da ima tudi glede izvoza avstrijska vlada nekaj smisla, toda ona se ukvarja le s teoretično povzdigo prekmorske trgovine. Podpira razne tuje izvoze ter vzdržuje celo nekako „prekmorsko akademijo“. V poskuse se pa bore malo spušča. Uči se tedaj plavati — na suhem.

Res, da ima tudi Avstrija v važnejših prekmorskih naselbinah svoje konzulate, toda ti ljudje so samo častni konzuli, ki skrbijo le za svoje vire ter čestokrat v vrvenju vsakovrstnih spekulacij sploh pozabijo, zakaj so na svojem mestu.

Dalekovidni izvažajoči krogi drugih držav so že davno spoznali, da so najboljši odjemalci za daljše čase pokrajine Južne in Srednje Amerike. Tudi več podjetnih industrijcev iz Avstrije se je zadnja leta naselilo posebno v Argentini, od koder dregajo avstrijsko vlado, naj vendar kaj ukrene za povzdigo avstrijskega izvoza. Podaniki morajo tedaj vsiljevati svoji vladi rešilne načrte, ali ni to narobe svet?

Tako je poslal nedavno bivši graški trgovec iz Buenos Ayres avstrijskemu zunanjemu ministru jako obširne in strokovne nasvete. Bodo jih pač na Dunaju uvaževali? Težko!

Imenovani strokovnjak nasvetuje med drugim, naj bi Avstrija ustanovila vsaj v Južni Ameriki ter v takozvanih špansko ameriških deželah izvozne hiše, kakršnih ima Nemčija v vsakem prekmorskem mestu na tucate. Domači in izseljeni avstrijski podjetniki stopili naj bi v trgovsko društvo, katero bi ustanovilo z vladno podporo v večjih prekmorskih trgoviščih takozvane kupčijske muzeje. Tukaj naj bi bili vedno izloženi vsi važnejši izdelki avstrijske industrije, a strokovno in jezikovno usposobljen vodja vodil bi živo posredovanje med odjemalci in izdelovalci v domovini.

Finančno ministrstvo bi moralo prepustiti muzeju tudi tobačno režijo, katero ima n. pr.

dandanes v Argentini nek tujezemec. Trgovske zbornice morale bi iz lastnega interesa podpirati tako napravo, a avstrijska vlada bi za svojo podporo imela pravico, da bi bila taki kupčijski muzeji podvrženi avstrijskim poslaništvom.

Nadalje ne skrbi Avstrija prav nič za takozvana trgovinska poročila. V času elektrike je treba za vsako uspevanje energične hitrosti, sicer nas povsod prehitijo konkurenca.

Druge države imajo svoje trgovske poročevalce. Take naprave bi bilo za Avstrijo tembolj potreba, ker nima v prekmorskih naselbinah konzulatov po poklicu. Na pismeno poročevanje, a to še celo od tujcev, se pač naši industriji ni zanašati. Ta poročila so že tako zavita, da od vedejo naše izvoznike vedno od konkurence.

To bi bil za Avstrijo le prvi korak do razvitega prekmorskega izvoza. Drugih industrij skih držav seveda ne bo došla, zakaj te imajo v novem svetu že celo vrsto trgovskih zbornic ter iste vedno množijo, n. pr. Nemčija.

Da pa se stori ta pričetek, treba je zopet, da se doma prevoznim in prometnim pogoji izpolni, predvsem, da se vredi bančni promet. Dokler bo izvoz avstrijskih izdelkov preko Hamburga še vedno cenejši, hitrejši in varnejši, kakor pa preko domačega pristanišča Trsta, tako dolgo tudi ni misliti na zdravo konkurenco z izvozom sosednjih držav.

Kakor rečeno, podpira avstrijska vlada prav znatno n. pr. donavsko parobrodno družbo, dasi ne obeta izvoz proti Balkanu najmanjše bodočnosti; podpira pa tudi tujezemski parobrodna podjetja. Ali bi ne bilo boljše, da se vse te subvencije naklonijo avstrijski parobrodni družbi „Lloyd“, ki bi potem se zavezal, da vpelje tudi direktno zvezo z Južno Ameriko, pred vsem z Argentino in Brazilijo.

Če bi se to zgodilo, skrbeti bi začela tudi avstrijska kolonijalna družba, da bi si pridobila kaj ozemlja v Argentini in Braziliji, kamor bi se potem lahko z mirno vestjo zatekali avstrijski izseljevalci.

Kako lahko bi se na ta način priskrbelo posebno našemu sadju dobrih odjemalcev, katero lahko tekmuje z vsakim pridelkom drugih dežel.

Če bi se zavzela avstrijska vlada za prekmorsko trgovino ter bi s tem pritegnila zanimanje prizadetih krogov, razvila bi se morda vendar v državi splošna gospodarska delavnost, ter bi se polegli vsaj deloma politični valovi.

Govor poslanca dr. Ploja k rekrutnemu zakonu.

(Konec.)

Jaz menim nereelnega in lakomnega kupca, izsesalca, vampirja kmečkega prebivalstva, ki revščino kmečkega prebivalstva le prečesto izkorišča na nedopustljiv način, ki z dovolitvijo neznanega kredita, vsekakor pod težkimi pogoji, olajšuje zadolževanje in tako vjetega kmeta kakor citrono neusmiljeno izžema in slednjič izžene izpod strehe. To vrsto prekupcev pa vojna uprava po svojem postopanju pri nakupovanju poljedelskih proizvodov pravzaprav neposredno

podpira (prav res!), ker že izkušnja uči, da večji prekupec, ki nastopa kot zalagatelj vojne uprave po navadi stoji v zvezi z manjšimi prekupci in dobiva od teh poljedelske produkte. Torej imam popolnoma prav, ako pravim, da podira uprava neposredno manjše prekupce. Mislim pa, da je dolžnost vojne uprave in državnih organov, vsati zoper to vrsto ljudij in podvzeti postavne določbe, ki bi tako škodljivo delavnost pijavk kmečkega prebivalstva onemogočale.

Jaz sem mnenja, da bi bila posredna udeležba poljedelcev pri dobavi poljedelskih produktov za vojsko popolnoma mogoča. Eden gospodov predgovornikov je že včeraj na prepričevalen način razložil, da je v Nemčiji tako.

Jaz pa sem tudi v stanu povedati vam, da dela ruska vojna uprava prav tako vkljub temu, da najdete v Rusiji poleg črne, plodne zemlje na Krimu tudi najslabša tla za poljedelstvo v stepah in da se vkljub tej razliki z ozirom na kakovost žita ruska vojna uprava ne brani, kupovati neposredno od proizvajalcev.

Druga točka, o kateri bi danes govoril, se nanaša na povzdigo domače konjereje po vojni upravi. Tu govorim v imenu ljutomerskega in gornjeradgonskega sodnega okraja, to sta okraja v južnovzhodni Štajarski. Prebivalstvo teh dveh okrajev goji konjerejo z velikim veseljem in pozora vrednim umevanjem, in dosega uspehe, ki so obudili občudujočo pozornost v višjih strokovnih krogih in tudi zunaj dežele. (Prav res!) Poleg tega bi opomnil, da ptičeja v Cenu, vasi poleg Ljutomera, vsako leto konjske dirke, katerih se udeležujejo demači konjerejci s svojimi plemenitimi pasmami in dosega pri tem športne uspehe, ki so v dokaz, da ona plemenska pasma poleg lepih oblik, krepkega telesnega stasa odlikuje tudi posebno z ozirom na brz in vztrajen tek. Društvo za deželno konjerejo na Štajarskem, ki si jako mnogo prizadeva, pospeševati interese deželne konjereje, kar tu hvalžno priznam, je po mnogih prošnjah slednjič doseglo, da se ustanove na Štajarskem in zlasti v ljutomerskem okrožju sejm in nabori za konje, na katere je pošiljala vojna uprava potujoče vojne komisije.

Gospoda moja! Na te konjske sejme je od leta do leta prišlo več konj, a napram temu je zanimanje vojne uprave za te sejme od leta do leta padalo, in slednjič je prišlo tako daleč, da potujoče naborne komisije teh sejmov sploh niso več obiskavale. Posledica temu je bila, da so sejm izgubili vsak pomen.

Posledica tega čudnega postopanja vojne uprave je bila, da so bili konjerejci odslej prisiljeni, iti na konjske sejme na Ogrsko, in tam kupcem seveda za nižjo ceno prodati konje, katere so potem kupci seveda z lepim dobičkom prodali zopet vojni upravi. (Tako je!)

Gospoda moja! Trdil sem se poizvedeti vzroke temu postopanju vojne uprave. Mnogo sem povpraševal, in lahko zatrdim, da sem pri merodajnih strokovnih krogih dobil naslednja, neverjetna pojasnila.

Gospoda moja! Naborne komisije imajo v resnici službo polno odgovornosti — to priznam popolnoma — in zato se skušajo odgovornosti

iznebiti na ta način, da ne kupujejo konj posredno pri konjerejih, temveč se obračajo na prekupce, ker so ti vedno pripravljeni konja, ki vojni upravi ne ugaja, vzeti nazaj in nadomestiti z drugim.

Toda gospoda moja, to niso opravičujoči razlogi za določbe, ki so konjerejem tako škodljive. Poljedelstvo, ki se nahaja dandanes v krizi in zelo slabem položaju, bi morala vojna uprava vendar varovati, ne pa ravnati z njim na način, ki že itak težavno stanje poljedelca še težje dela.

Jaz prosim njegovo prevzvišenost temu za ljutomerski in gornjeradgonški okraj tako tehtnemu vprašanju obrniti najnatančnejšo pozornost in pri gosp. državnem vojnem ministru delovati na to, da se vrši nakup konj naravnost od kmečkih konjerejev.

Ob koncu svojega govora izražam še prepričanje, da bode vlada, ki je tej visoki zbornici predložila tako bogat gospodarski program in pokazala s tem gotovo svoje stremljenje in namene, dvigniti in zboljšati blaginjo prebivalstva, tako svojo lastno, kakor tudi potem izkazala, ako se gre za olajšavo bremen, ki so vsekakor določeni po vojnem zakonu, ki pa pomenijo za prebivalstvo jako občutno osebno in materialno žrtev, če je ta olajšava brez oškodovanja gotovo ozira vrednih vojaških interesov mogoča. (Živahno odobravanje in ploskanje. — Govorniku čestitajo.)

Celjske in štajarske novice.

(Dr. Vergun) izdajatelj „Slavjanskega vjeka“ pride v torek, dne 2. aprila t. l. v Celje ter poseti celjski ruski kružok. Imel bode zanimivo predavanje o Dostojevskiju. Člani ruskega kružka ter drugi ljubitelji ruskega jezika so vabljeni.

(„Lumpacij Vagubund“) se bo predstavljal v nedeljo na korist družbi sv. Cirila in Metoda. Vsled tega so se cene sedežem nekoliko zvišale. Upamo, da ta okolnost našega požrtvovalnega občinstva ne bo vznemirjala. Pred pričetkom igre bode gospica Meta Baševa deklamovala večerjo primerno pesem „Blagovestnikom“ od S. Gregorčiča. Zategadelj prosimo sl. občinstvo, da pride točno v dvorano. — G. Perdan je v vlogi „šuštarja Kneftre“ letos nastopil tudi v dež. gledališču v Ljubljani. Kritika je bila polna hvale. Komična figura krojačeva (g. Salmič) pa je nam še izza lanskega leta dobro v spominu. Zlasti opozarjamo sl. občinstvo na tretet v tretjem dejanju (gospici Vrečerjeva in Miklavčeva ter g. Salmič) s spremljevanjem vel. orkestra.

(Koncert društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov.) Raznovrstni spored koncertov je privabil mnogo občinstva v veliko dvorano „Nar. doma“. Radovednost in pričakovani užitek nas je gnala notri. Res, da bi bili prostori lahko še bolj zasedeni, da je marsikdo po svoji nenavzočnosti vzbudil našo pozornost; vendar reči smemo, da je bil obisk dovoljen. In čista resnica je, da se je došlo občinstvo prav dobro zabavalo in da je tudi muzikalno izobraženi del poslušajočega sveta našel svoj cilj. Palmo je velika večina poslušalcev prisodila g. Beno Serajniku. Za to sodbo nočemo zaostajati. Briljantna tehnika vpliva naravnost fascinirajoče na glasbeno še tako gluha ušesa. L'aragonesa, koncertni komad prve vrste, daje virtuozu na goslih vso priliko, da pokaže v vsakem oziru koliko premora, kaj zna. No, in če razodenemo, da je g. Serajnik ta komad moral dvakrat ponoviti, in da je po izvršenem sporedu udavši se ljubeznjivim prošnjam z isto točko stopiti moral v tretje pred nas, povedano je vse. Najtežji dvoprijemi, čista intonacija, zvonki flageolet, oktave kakor en ton, in pa tisti srčno mehki glas v pevskih delih proizvajane skladbe, ki nam je božal srce, vzhiteval duha — to so lastnosti Serajnikove igre, ki naravnost izvirajo burne ovacije brez konca in kraja, kakršne smo doživeli v nedeljo večer. — G. dr. Bela Stuhec nas je seznanil z novo kompozicijo Risto Savinovo „Zimska idila“. Prvo pesem „Javor in lipa“ smo imeli že priliko oceniti. Prednosti Savinove kompozicijske zmoglosti so nam znane. Savin je izmed redkih naših skladateljev, ki se vtopi v duh pesmi, ki skoro do pičice preštudira pravo misel ritmičnih stihov, in ki ima menda to srečo,

da pogodi voljo pesnikovo. Zato pa so njegove skladbe lepe, kakor so lepe besede pesnikove. Nikjer in nikdar ne pretrava, pa tudi nikjer ne dobimo napačne muzikalne misli. Pevec in instrument se spopolnjujeta, nikomur ne daje skladatelj prednosti. Kako primerno nam povedo prvi akti „drago pisane sanj“, in potem zopet „kolovratni opoludne vrtijo, v izbi se trije“. Skoro gledamo pred seboj deklico, kako poveša glavič nizdol in pa ta, nit, ta sitna nit, kako se ji trga med prsti. Vidi se nam, da primernejše in lepše ni mogoče izražati duše pesmi, kakor je to storil Risto Savin ta naš najožji rojak. No, in da je bil naš Stuhec tudi veren tolmač pesnikovih in skladateljevih namer, to se umuje. — Mešani zbor pevskega društva je zapel povojno Sattperjevo „Nazaj v planinski raj“ in pa prekrasno molitev iz Javčevih „Teharskih plemičev“. V neki reklamski notici se je zbor nazval „pomlajeni zbor“. To bilo je občutiti. V posamnih glasih smo občutili neko neokretnost, neko težo, kakor bi bilo stotnanje navezani, intonacija semtertje ni bila čista, izgovor slab, naglas napačen, dihanje nepravilno — vse te napake dale se bodo odpravile sčasoma, po strogi šoli in potem ko se bodo pevci navadili gledati manje v sekirice, pa več na dirigenta. Vodil je petje v odsotnosti g. Koruna g. dr. Ravnihar. — Gg. Ocvirk, Sobej in Rozman so pod vodstvom g. Arzenška igrali na klavir deloma čveteroročno, deloma dvoročno. Igranje je jasno pričalo o sposobnosti učiteljev ter o nadarjenosti njegovih učencev. Na učenca vpliva čisto dobro kaka javna produkcija. Njegova ukaželnost in njegova pridnost se povišata, ponos, veselje in vnetost ga silijo na tem večje tekmovalstvo z boljšim. Vendar sodimo, da take produkcije ne spadajo v „veliki koncert“; naj se, kakor je to običajno drugod, prirejuje šolski koncerti, kateri vsestranski dosežajo svoj namen. — Naši tamburaši pod vodstvom g. Volovška so udarjali krepko in točno, le škoda, da je zbor tako maloštevilen, kar je skupnemu igranju v veliki dvorani zelo na kvar. Kje so naše tamburašice? — Po koncertu se je razvila nepriljena prosta zabava. Improvizirani moški in mešani zbor sta s sodelovanjem g. Stuhca še pozno v noč oživljala družbo.

(Nove železnice.) V splošni debati državne zbornice o investicijah ali novih državnih napravah, namreč posebno železnici čez Ture, Bohinj, Gorico in Trst ter kanalih na Češkem bila sta posebno znamenita govora srednjesta jaraškega konservativnega posl. barona Morseya in prejšnjega finančnega ministra Kaizla. Baron Morsey je med drugim potegnil se za nadaljevanje Aspanške železnice do Splita na Dalmatinskem. Ta železnica bi šla od Dunaja ob vzhodni štajarski meji, kjer že gre čez Hartberg-Fürstenfeld Fehring, bi torej vozila čez vzhodni del slovenske Štajarske na dolensko Kranjsko in bi potem prestopila čez Notranjsko v Istro, od katere bi posebno sestavljena velikanska ladja prevažala cele vlakove po najtesnejši morski ožini na otok Čret in bi dalje na isti način slednjič dospela na suho zemljo dalmatinsko ter Dalmacijo tako zvezala po železnem tiru s srcem Avstrije in z Evropo sploh. Taka železnica, katero je že obširno opisoval dalmatinski poslanec Vuković, bila bi tudi za nas Slovence prav važna in naši poslanci jo bodo gotovo pazno imeli v očeh. — Poslanec Kaizl je govoril proti stavljenju novih železnic, ker že te, katere imamo, ne donajajo državi toliko, kolikor stanejo. Kaizl je dokazal, da ima država pri vsakem kilometru svojih železnic 7070 kron izgube na leto. To izgubo plačujejo davkoplačevalci in zato, pravi Kaizl, so državne železnice v resnici na korist posebno malemu številu velikih proizvajalcev in posredujočim kupčevalcem; drugi državljani pa, da morajo železnice z davki vzdrževati. Kaizl priporoča torej na blagor vsem državljanom povišanje voznih cen na tako mero, da bodo železnice se splačevale same. — Misel je pomenljiva in zdrava in podražiti se bode prej ali slej moral promet državnih železnic, ker krivica je ljudem oddaljenim od železnice, da je njihov promet z drugimi kraji toliko dražji, kakor za ljudi ob železnicah, za katere pa vsi enako doplačevati morajo.

(Občevalni jezik v Celju) je po nesramni trditvi glasila celjskih „Nemcev“ samo eden, namreč nemški. „D.W.“ opisuje nasproti našim vestem o ljudskem štetju v Celju nalogo tega statističnega posla tako, da je pred vsem treba dognati, koliko je prebivalcev v Avstriji, ki nemško znajo, oziroma razumejo in da se mora s tem dokazati, da so pogoji za nemški državni jezik v Avstriji dopolnjeni. Ne vemo, pa mogoče je, da je „vahtarca“ s tem svojim člankom izdala tajeen ukaz političnim oblastim; vsekakor bo treba stvar zasledovati, ker je znano, da stoje „vsenemški“ listi v Avstriji. Vkljub geslu vsenemškega kluba, da je vsak neumen, kdor je v Avstriji domoljub, v jako srčnem prijateljstvu z mnogimi uradnimi krogi. Eno pa je gotovo, da jezikoslovno ljudsko štetje, kakor ga razglašajo glasila celjskega mestnega zastopa, ni več statistika, ni več iskanje in popis dejanskih jezikovnih razmer, ampak poraba uradne oblasti v političnostrankarske razmere. Celjskim nemškim mogotcem ne gre za resnično veljavo nemškega in slovenskega jezika v Celju, ne gre za nepristransko dognanje, koliko ljudi v Celju nemško ali slovensko občeje; ne, samo za to jim gre, kdo kaj nemško zna, naj tudi občeje v resnici slovensko. Ako bi se v Celju glede občevalnega jezika hotela uradno konstatovati resnica, morali bi skoro vsi celjski obrtniki in trgovci, vsi c. kr. uradniki tudi nemški odvetniki biti zapisani, da občejejo v slovenskem jeziku. Kajti resnica je neovrgljivo dejstvo, da se v Celju velika večina ustnih poslov v trgovskem in obrtniškem prometu vrši v slovenskem jeziku in da c. kr. uradi v Celju z odvetniki vred v ustnem občevanju v večini opravkov s strankami govorijo slovensko. Celo pismenih uradnih spisov je v Celju več slovenskih kot nemških! Naj se torej napihujejo nemške žabe celjske, kolikor bočejo, res je, da je v trgovsko-obrtniškem in v uradnem življenju, torej v javnem občevanju sploh, Celje po večjem delu slovensko. Tako je resnično tudi v zasebnem življenju. Kak Fürstbauer in drugi uradniki v celjski mestni hiši, kjer celo rajnega dr. Wokauna, celjskega otroka, niso hoteli vzeti v službo, ker je nekaj slovenskega znal, — seveda hoče dognati „uradno“, da v Celju vse nemško zna in da je zato Celje nemško, ako tudi on sam mora premnogokrat s slovenskim tolmačem si pomagati. To je isto neumno dejstvo zavijajoče stališče, s katerega se po celjsko-nemškem nauku sme trditi, da je v Berlinu občevalni jezik francoski, ker prebivalci nemške cesarske stolice znajo prilično toliko francoski, kakor Celjani nemški. — Odkekali so ti celjski nemški modrijani nedavno nekemu odličnemu Slovencu pravico, s slovenskimi vlogami obračati se do celjskega mestnega urada, rekoč, da njegov materini jezik ni slovenski. S katero pravico pa potem, da se postavimo na isto stališče, pišejo „Nemci“ slovenskega materinega jezika, kakor dr. Kovatschitsch, Bobisut, Tratnik, Teršek, Urško, Korošec, Karbentz, Grenko, Smekal, Walland Skoberne itd. itd. nemške spise javnim uradom? — Ako se ruvanje celjskih Nemcev osvetli, vidi se, da je njih javno delovanje vse polno nedoslednosti in brez vse logike! Ljudje se silijo med Nemce, kakor Lenko in Fervega Ježovnik in si domišljujejo, da so in bodo „gospodje“, Slovenci pa hlapci! No, za vas „Herrenvolk“ so časi minuli, če ste tudi še bolj napuhneni! Resnica in pravica pride do veljave in „gospod“ bode, kdor bo več delal.

(Promocija.) G. Matej Osenjak, bivši kaplan v Slov. Bistrici, je bil dne 26. t. m. v Gradcu promoviran doktorjem bogoslovja.

(Učiteljske premembe.) Nadučiteljem so imenovani gg.: Anton Glaser, šolski vodja v Pernicah za št. Janž na Vinigori, Martin Breznik, nadučitelj v Žetalah za sv. Marjeto na Pannici in Matavž Spende, učitelj pri sv. Petru na Medv. selu za Ščavnico pri Gor. Radgoni. Stalni so postali na svojih mestih gg. učitelji: Teodor Mohorčič na slov. šoli v Vojniku, Avgust Lah pri sv. Antonu v Slov. gor., Anton Potočnik v Podredu, Anton Pesek pri sv. Duhu v Halozah, Fran Cvetko pri sv. Barbari v Halozah ter uč-

teljici gđ. Amalija Hojnik pri Sv. Lenartu v Slov. gor. in Marija Skrlec pri Sv. Miklavžu pri Ormožu.

(Razširjenje šole.) Dvorazredna ljudska šola v Kozjem se razširi v trirazrednico.

(Mlinska koleša zdrobila) so dne 24. t. m. v Vrbju pri Žalcu v g. Niedorferjevem mlinu 26letnega Ignacija Žličerja. Bil je na mestu mrtve.

(Občni zbor) bralnega društva pri Sv. Pavlu pri Preboldu vrši se dne 31. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani g. Vodenika. Spored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor g. A. Petrička, tajnika „Hmeljarskega društva“ v Žalcu, o umnem hmeljarstvu. 3. Nadomestilna volitev treh odbornikov. 4. Predlogi. Zaradi zanimivega podavanja in važnih sklepov pričakuje se obilna udeležba. Gosti dobro došli. Predsedništvo.

(Dva konja se ubila.) Blizu Vranskega splašala sta se dne 23. t. m. dva mlada predvoz vprežena konja Fr. Virantova iz Žalca ter padla čez dva metra globoko strmino v potok. Oba sta se ubila. Virantu je prizadeto s tem 1400 K škode. Na istem mestu so se že večkrat pripetile nezgode, ker ni ob cesti nikakih opor.

(Iz Rečice na Paki) nam piše župan gosp. M. Pirtovšek glede notice o njegovem plemenstem biku. Zaradi obširnosti in preveč delikatne — bikoreje nismo dolžni njegove izjave prinašati, storimo mu pa to kot prijatelju. Župan je baje že tri leta prosjačil pri šoštanjskem okrajnem odboru za plemenskega bika, katerega bi mu odbor tudi dal za občino, toda bikorejca baje ni mogel najti, vsaki se je odrekel s tem, da bik je nevarna in hudobna žival. — Končno ga je vzel on sam s pogojem, da sme z njim delati. Tako ga ima štiri mesece na pristavi, osem mesecev pa doma.

(Šoštanj.) Pri občinskih volitvah v Šoštanju so v vseh treh razredih ednoglasno zmagali Sloveci. Nasprotniki so se zbalili in se niso udeležili volitve. Slava!

(Slatini primanjkuje občinarjev.) Slatinski nemškutarji sedaj vidijo, da je laglje dobiti lastno občino, kakor pa dovolj — občinarjev. Sram jih je pred svetom, da šteje njihova občina le okoli deset posestnikov volilcev. Toda dandanes, ko napredujoča kemija in tehnika vse ponareja od vina do masla, tudi slatinski „purgarji“ ne prideje v zadrego. Pomagajo si do volilcev umetnim potom. Že nedavno so izvolili častnim občanom par najhujših „Germanov“, sedaj zopet slišimo, da je ista čast doletela ko pališnega ravnatelja majorja viteza Schuberttha ter poslanca — dr. Pommerja in Derschatta. Kaj sta storila zadnja dva dobrega Slatini, gotovo sam občinski odbor ne ve, najbrže sta svoječasno potapljala svoji pristni nemški telesi v slatinski kopeli. Miglitsch in Stoinschegg si pač mislita: „Hilf, was helfen kann!“

(Umrli je) pri sv. Lenartu v Slov. gor. dne 24. t. m. zdravnik g. Josip Joras. N. p. v. m.

(„Kaj pa ima opraviti šulferajn v Ribnici na Pohorju?“) Na našo notico pod tem naslovom z dne 15. t. m. poslal nam je ondotni krajni šolski svet izjavo: „Nemški šulferajn nima nič opraviti z našo šolo in z našim učiteljstvom.“ Nas to zatrdilo tembolj veseli, ker nismo mogli smatrati nobenega člana cenjenega ondotnega učiteljstva za takšno izdajstvo sposobnega, vrhutega načeluje krajnemu šolskemu svetu značajan in odločen narodnjak g. Ivan Zapečnik. Toda poprava in izjava ni prišla na pravi naslov, zakaj mi prav nič ne moremo za to sumnjo, čitali smo temveč v graški „Tagespost“ z dne 10. t. m. št. 69 dobesečno: „Angelegenheiten der Schulen . . . Reifig wurden beraten und erledigt.“ Druga Ribnica to nikakor ne more biti, ker omenjeni list tiska z razprtimi črkami le v podobnih poročilih imena spodnještajarskih šol. Kaj je tedaj? Ali snujejo glažu tarji šolo ali pa je — naša slutnja resnična!

(Samomor.) V takozvani „delavski koloniji“ v Mariboru prerezala si je 36letna delavčeva žena Antonija Leim z britvijo vrat ter je bila takoj mrtva.

(Stolni dekan prelat Al. Karlon,) bivši, dež poslanec je imenovan od papeža proštom se kavske škofije.

(+ Gundaker grof Wurmbrand) dne 26. t. m. je zadela kap bivšega štajarskega dež. glavarja Gundakerja grofa Wurmbranda. V par minutah je bil mrtve. Pokojnik je dosegel šele 63. leto. V prejšnjih letih je preživel mnogo časa na svojem gradu Borin pri Ptuj. V deželni zbor je prišel v prvi dobi, l. 1878. je imel prvi govor o — regulaciji Pesnice. V državni zbor je prišel l. 1879. L. 1893 je bil pozvan v Windischgrätzovo ministerstvo kot trgovinski minister. V politiki je pripadal nemški liberalni stranki, Slovence in Slovane sploh je mrzil ter je svoječasno stavil predlog, naj se proglasi nemščina za državni jezik.

(Deželnozbornska volitev trgovske zbornice v Ljubnem.) Na izpraznjeno mesto rajnega pl. Forcherja izvolila je trgovska zbornica v Ljubnem trgovca Al. Baumerja iz Oberwölza v štaj. deželni zbor.

Državni zbor.

V petkovi seji poslanske zbornice so hoteli nemški radikali začeti obstrukcijo. Zahtevali so, da se morajo vse interpelacije doslovno prečitati, in so podali tudi dva nujna predloga. Radikali so pretili z obstrukcijo zato, ker spravlja predsednik njih interpelacije v tajno sejo. V petek pa jim je predsednik obljubil, da se v javni seji prečitata dve interpelaciji, ki sta bili določeni za tajno sejo, na kar sta Wolf in Schönerer svoja dva nujna predloga umaknila. Na razpravo je potem prišel Ellenbogenov nujni predlog glede poslanca Seitza, kateri je bil odstavljen od učiteljske službe. Pri tej razpravi je prišlo do najvišarnejših prizorov, socijalni demokratje in Vse-nemci so napadli krščanske socijaliste, in nazivali njihovo stranko brezčastno. Ellenbogen je predlagal, naj se naroči ustavnemu odseku, da mora tekom 8 dni poročati o predlogu posl. Ofnerja, po katerem ni dovoljeno disciplinarno postopati proti poslancem, če tega parlament ne dovoli. Ta predlog je bil sprejet. Potem se je začela razprava o predlogih zastran podpore po nezgodah oškodovanim okrajem.

Posl. Biankini zahteva v krepkem govoru omogočenje kulturnega razvoja v Dalmaciji. On ne zahteva nikake miloščine, zakaj vse kar dobi Dalmacija od vlade, mora z oderuškimi obrestmi vrniti.

Posl. Kittel, glavni govornik zoper predlog, razpravlja o slabem položaju poljedelcev in zahteva, da se odpravi terminska trgovina, in da se znižajo kmetom davki. Posl. Udral, glavni govornik za predlog, govori o položaju poljedelcev po Češkem in navaja v svojem govoru kot primer veliko pomanjkanje živalske krme. V mnogih krajih so morali puliti slamo iz streh, da so imeli kaj dati v jasli.

Preidejo na drugo branje postave glede odprave eraričnih cestnih in prevoznih mitnic. Finančni minister vitez pl. Böhm-Bawerk pravi, da se strinja z osnovo zakona in da ga bo podpiral če bo mogoče tako nastali nedostatek pokriti. Govori posl. Wernisch in trdi, da nikjer drugje ne obstojajo mitnice kot pri nas in na Turškem.

Potem pridejo v nadrobno razpravo, na kar je postavla v drugem in tretjem branju sprejeta. Nato odgovarjajo ministri na razna interpelacije in vprašanja.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti.) Cesar je podelil g. Jerneju Andrejki, o. kr. ritmostru Nj. Vel. telesne straže na Dunaju, plemstvo z naslovom „Livnogradski“.

(Električna cestna železnica v Ljubljani.) Tyrdka Siemens & Halske začne v kratkem z deli za električno cestno železnico. Tam, koder bo železnica tekla, se napejajo čez cesto žice, ki bodo pritrjene na posebne plošče na hišah.

(Umrli je) dne 25. t. m. v Ljubljani g. Ivan Tavčar, podjetnik; bil je kremenit značaj in odličan narodnjak. Prijazen mu spomin!

(Skladišče sirovin za čevljarsko obrt v Ljubljani.) Ljubljanska čevljarska zadruga otvori dne 1. aprila t. l. svoje bogato založeno skladišče sirovin v Mayerjevi hiši na sv. Petra nasipu. Na ta način bode čevljarjem omogočeno cenejše nakupovanje usnja in še druge deleže pri dobičku skladišča.

(Slovensko gledališče) v Ljubljani je v torek s predstavo „Danes bomo tiči“ završilo svojo letošnjo sezono. Vseh predstav skupaj je bilo 90. Operi je posvečala intendantca večjo pažnjo, zato pa je naša drama precej zaostala.

(Velika tatvina.) V soboto je neznan tat ukradel Mariji Kern, prodajalki čevljev v Ljubljani dve hranilnični knjižici, glaseči se po 2000 K, zlato žepno uro vredno 180 K in še več drugih dragocenosti.

(Stekel pes) je ugriznil 17. t. m. v Vel. Laščah 3 osebe; vsled tega je ukazani pasji kontumac. Od psa ugriznjene osebe so odpeljali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

(Potres) so čutili 22. t. m. v Vodicah. Zemlja se je kar vzdignila in več sekund tresla. Bobnenja ni bilo slišati.

(Poboji v Zagorji ob Savi.) S sekiro je težko ranil tvorniški delavec Lanišnik hlapca Šlibarja. — Nek rudar je zabodel A. Korata v trebuh in ga smrtno nevarno ranil. — Delavca M. Zakovšek-a je neznan zločinec sunil šestkrat z nožem v hrbet, enkrat pa v vrat.

(Potres.) V Višnji gori so čutili 22. t. m. precej močen potresni sunek; med bobnenjem se je zemlja tresla in zibala. Smer potresa je bila od jugovzhoda proti severozapadu.

(Ogenj v Postojni.) V noči od 23. na 24. t. m. je gorela v Postojni hiša g. Lavrenčiča. Škoda znaša 12.000—14.000 kron.

(Utonila) je v Vipavi 28letna, nekoliko slaboumna Karolina Štokelj.

(Vsakdanje poštne zveze) s Colom, razun nedelj so dobili v Podkrajju na Vipavskem.

(Umor vojaka.) V Celovcu je 26. t. m. podčastnik Bodi udaril huzarja G. Verosa z ročem svoje sablje s tako silo po levi strani prs, da mu je ranil srce, in se je mož mrtve zgrudil na tla. Podčastnik morilec je bil odveden v garnizijski zapor.

(Dva samomora.) V Trstu je popil v soboto nek trgovec z ogljem steklenko karbolne kisline, in je umrl kmalu na to. V ponedeljek pa se je ustrelil istotam neki delavec, ker je bil brez dela.

(Na smrt obsojena) sta bila v Rovinju (Istra) te dni Anton in Antonija Gasparini radi umora tasta obtoženke. Bila sta obsojena na vislice.

(Potop ladije „Luccolo“.) Dne 21. t. m. se je potopila blizu Novegradra v Istri ladija „Luccolo“. Vsled prevelike teže se je preveč poglobila v morje in je zaradi tega voda začela pritekati v notranje prostore. Na ladiji je bilo šest oseb, rešili sta se dve, ki sta plavali nad eno miljo daleč, da sta prišli na obalo.

Dopisi.

Iz Teharjev. (Občinske volitve.) Pred ne katerimi dnevi sem po opravih prišel v narodne Teharje. Ne morem pa zamolčati, kaj sem vse tam videl in slišal. Tamkaj bodo namreč imeli v kratkem občinske volitve. Ker sta dve stranki, se na obeh straneh močno agituje. — Zvedel sem, da namerava nasprotna nemčur-ska stranka v odbor voliti poleg renegatov Lenteka, Šalnika, Mavharja, Klopotca, Kološka, Medveda in Lekanca še tudi štorskega ravnatelja Jelleka in delavce Zwecka, Friesacherja, Gottlieb-a in Pegenau-a. — Tudi hočejo naše slovenske volilce slepiti s tem, ker pravijo, da bodo tudi nekatere slovenske može volili. — Da so dobili toliko korajže imenovani odpadniki, da mislijo na lastno zmago, daje jim največ to up, ker se zanašajo na pomoč nekaterih mevž v sredini slovenskih volilcev. — Da ima narodna stranka med seboj res take figamože, je istina, a najbolj žalostno pa je to, da so se pojavile take prikazni v samem sedanjem obč. odboru. Sicer pa je upanje, da se še bodo v pravem času spametovali. — Nadalje sem še tudi zvedel o tistem dolgem Tinču, ki se je bil pred šestimi leti iz Savla v Pavla prelevil, ker ga pa niso marali Slovenci za župana, katere časti si je že bil popolnoma siguren, postal je naenkrat zopet iz Pavla — Savel. Od tega časa besni kot kruti stvor po občini teharski ter meče Slovence iz gostiln na cesto. —

Pa ker ima ta prelevitelj sploh smolo, se bode moral pri sodnji zagovarjati, ker ga dolže, da je nekega Slovenca iz Cajhrove gostilne vrgel, pri čem je dotični revež oko zgubil. — Zvita bučica pa je grozno ta mož! Vedno se je okoli priduševal proti možem, da se ne bode nikoli ali vsaj kmalu ne brigal za občinske in sploh za nobene volitve več, — kar mu pa — k sreči nihče verjel ni. —

Ravno tako smo tudi zvedeli o nekem ptičku Štorjancu, ki leta po Vrheh, da bi bil rad v občinskem odboru svoje pesmice popeval, ker se pa to vsled njegovih kratkih perut ni moglo zgoditi, preletava in poje take pesmi nemčurjem, da mu bojša misli preskrbeti Lentek sredstev, da mu bode večje in boljše perje zraščalo, kar mu je obljubil bojša taisti nedavno v kleti pri dolgem Tinču, ko sta se pobratila.

Vkljub temu pa bodo Slovenci še na Te harjih vedno nemčurje podili.

Vojnik. Dne 25. t. m. se je vršil pogreb na pokopališču, katerega so se zraven domačinov tudi udeležili korporativno celjski ognjegasci in nekateri trgovci in njih pomočniki iz Celja. Pri tej priložnosti so se nekateri izmed Celjanov zopet spodtikali nad molitvijo, katera se je opravila po blagoslovu krste v slovenskem jeziku. Je li bilo njih postopanje brez ozira na njih obnašanje korektno in postavno opravičeno? Glede na to, da se bili vsi udeleženci brez izjeme večši slovenskega jezika, da jih je bilo na stotine, kateri so večši le slovenskega jezika, a število onih pa, kateri razumejo oba deželna jezika pa primeroma jako malo; glede na to, da se pri pogrebu na vojniškem pokopališču vsekdar moli le v slovenščini, da je vojniško pokopališče konfesijonelno in združeno s cerkvijo, v kateri se moli in beseda božja oznanjuje le v slovenskem jeziku, je duhovnik, kateri je opravil molitev po blagoslovu krste v slovenskem jeziku, korektno in postavopravno postopal. Vidi se, da so se dotične osebe malo priučile prava ali ga pa nočejo priznati, ker so zgubile vsled svojega nemškega šovinizma vsakteri čut pravicoljubnosti. Netaktno, neomikano obnašanje med molitvijo in neotesano obnašanje po dovršenem pogrebu nekaterih Celjanov, med katerimi se je posebno neki možičelj odlikoval, kateremu z ozirom na njegovo vnanjo obliko dobro tekne kruh žuljavih rok slovenskega ljudstva, ni bilo samo neumestno, neutemeljeno, ampak grešno in žalostno. To si naj vzamejo ad notam dotični in njih glasilo nemška „vabtarca“, katera je že večkrat v ednaki zadevi na padla vojniško duhovenstvo ter bo morda slednja zopet s to izvanredno častjo odlikovana. (Je že oalnila v sredo. Op. ured.)

Is Saleške doline. (Prihodnost deželnih dacarjev.) Čitalo se je v novinah, da rešetajo sedaj v državnem zboru važno vprašanje, kako bi se obrnila stvar v zadevi daca na žgane pi-jače, zaradi deželne naklade, katero sedaj pobirajo deželni dacarji, in da se bi ista plačevala najbrž pri prijavi v o. kr. davkarji. Vlada namreč misli deželno naklado sama pobirati, in potem prostovoljno razdeliti med dežele zastopane pod avstrijsko krono, ter s tem vse deželne dacarje, katerih je skupaj več sto, napoditi. Kam? Š trebuhom za kruhom! K temu koraku baje najbolj silijo Čehi. V parlamentu sedaj obetajo deželnim vladam koristi, koje bodo imele pri tem, ako država sama pobira iste ogromne vsote, od katerih ne bo več potreba plačevati ljudi, ki so že sedaj pri opravljanju svojih službenih dolžnosti skoraj popolnoma izkravali. Vprašamo vlado: Kaj misliš z nami narediti? Dati nam beraško palico v roke, ali ku-piti orgelje na vreteno s pravico, iti od hiše do hiše za ljubim kruhom, ker stradamo že tako dovolj? — Pomislite rajši, koliko družin boste napravili s tem največje ubožce. Se li vam ne smilijo nedolžni otročiči, ki bodo roke stegovali k staršem za vsakdanjim živežem, brez kate-rega tudi vi ne morete shajati?

Pravično bi bilo, ko bi vlada te zahteve obrnila in rajši te ubožčke stalno nastavila kakor druge uradnike, in ne z zgoraj imenovanim postopanjem trgala tako že tenki košček kruha od lačnih ust. Sramotno je omeniti o naši plači — 70—80 kron na mesec, kateri znesek nam komaj služi za obuvalo, kojega grozno raz-

trgamo. Kje pa so druge potrebščine? Kaj bomo začeli, ako nas napade kakšna bolezen? V grozno obupajočem stanju se nshajamo, iz katerega se ne bomo mogli rešiti! —

Radovedni smo vedeti, kaj bodo naši slovenski državni poslanci storili? Ali jim bo vse edno, ako gredo ti ljudje v pogubo, za katere bi se mogli v edinosti potegniti, in jim do stalno sti in boljšega stanja pripomagati?

Kličemo vam, vi slovenski poslanci, spomnite se nas velikodušno, tistih ubožcev, ki smo se trudili ob vsakem času, v hudi poletni vročini kakor ob groznem mrazu, spravljati deželi obilnih zakladov, ter zato od iste sramotno plačani, čakali na vas v zaupanju, da nam boste kaj ali vsaj do stalnosti in gmotnega stanja pomagali. Pokažite se sedaj nam naklonjene, sedaj je prišel čas, ko nas hočejo ugonobiti, in nam ta bori košček kruha odvzeti. Ako vam pa ni mogoče nam pomagati, potem se pa ni čuditi, da se z zgradbo kaznilnic in zaporov tako vrlo napreduje, ker po takšnem ravnanju in stanju primorani so najpoštenjši in od vlade iz ozira puščeni ljudje si po nepravilnem potu pomagati, ter zabresti vedno v večje hudobije, in to le po krivici tistih, ki bi njim lahko pomagali.

V zaupanju, da nam boste po zmožnosti pomagali, vam kličemo:

„Blagor vam, ki ste usmiljenega srca!“ —

Vsi za enega, eden za vse!

Štajarski, kranjski in koruški deželni dacarji.

Ptuj. Pristni in Posilinceci so vendar spoznali, da stoji Ptuj na slovenski zemlji, in da je znanje slovenskega jezika neobhodno potrebno. Naprosili so namreč gosp. dr. Osvalda, profesorja tukajšne gimnazije, da jih uči jezika, katerega se morajo vsi ptujski nam sovražni trgovci, obrtniki, odvetniki itd. vsak dan poslu-ževati. Dobro vedo, da je njih trajen obstanek nemogoče, če Slovenci ne zahajajo v njihove pro-dajalne, in bi morali pobrati svoja kopita ter iti s trebuhom za kruhom, so baje sklenili, Slo-vance — svoje reditelje — kot take odeslej do stojno spoštovati, kar hočejo tudi dejanski po-kazati pri bodočih volitvah. Blížajo se tedaj za Slovence ptujkega okraja v narodnem oziru zlati časi. Število čitalničnih udov se bode vidno pomnožilo, kajti vsi Posilinceci hočejo pod čestno besedo izjaviti, da bodo svojemu materinemu je-ziku, kateremu so se ne vedé zakaj izneverili, do zadnjega zdihljaja zvesti ostali, v društveni hiši „Vereinshaus“ bodo ustanovili slovensko kon-zumno društvo, „Bismarckgasse“ prekrstili v „Slomšekova ulica“, nemški napis ostane samo „Allerheiligengasse“; s tem činom si hočejo pri-dobiti vse svetnike, kateri bi naj prosili Boga, da bi skesancem se zopet ne zmešalo v glavi. Gosp. profesorja naloga je, skesance pripeljati na pot spoznanja, da postanejo zopet odkrito-arčno zvesti sinovi majke Slovenije. Nehote mi pride na misel basen: „Jež in lisica“. Slovenci pozor! Gosp. profesor, ali bo iz te moke kaj kruha? Mislim, da ne. Stara glava je trda. Meščani, ako je vaša resna volja, zahtevajte, da se na vaši ljudski šoli vpelje slovenski jezik kot učni predmet!

Kapela pri Radgoni. (G. D. M. Bernardu v album.)* Mislim sem, da bode oni dopis v neki februarški številki „Domovine“ umel vsak, ki nima v glavi slame cent, tako, kakor je bil mišljen in pisan, in kakor ga je umela tudi pretežna večina kapelskih bralcev izvzemši one tako-zvane „starše“, namreč da se z onim člankom meri le, kakor je v dopisu izrecno povedano, na vodstvo te šole; kajti pogledal sem bil že marsikatero „pametno“ zgodovinsko knjigo, a nikjer še nisem našel, da bi četa, katere vodja je bojazljivec, kaj dosega. Vendar pa se je našel celo učitelj, ki hoče stvar zasukati ali kakor se vidi, hoče za druge iti po kostanj v žrjavico. Stori pa ta gospod to v takem tonu, ki bi bil gotovo bolj primeren vsakemu drugemu, samo odgojitelju mladine nikdar.

Gospod Bernard! Blagovoliše še edenkrat trezno prečitati oni dopis, na katerega odgovar-jate! Ali ni izrecno povedano, na koga meri? Odločno se zavarujem proti vsakemu zavijanju! Ali je morebiti tam kje zapisano, da je preje

*Priobčimo ta dopis po geslu: audiatur et altera pars.

pod tem vodstvom spočila naša šola vse nade ki se stavijo v njo? Ali Vam je neznan, da se Kapelčani že okroglih deset let pritožujejo nad svojega nadučitelja? Ali hočete Vi tega gospoda zagovarjati, da bijete kakor s polenom črnog sebe? Pravite, da se ravna sedanje učitelstvo po šolskih zakonih. Kako pa mislite, da bode „zgleden“ nadučitelj, ki cerkve od znotraj niti ne pogleda razun pri šolarski maši, in ki ni na drug slovenski list naročen kakor na „Štajerca“, kako pravim naj mož, o katerem celo nedolžni otroci govorijo različne „zgledne“ sfero, kako naj tak otroke versko, нравno in narodno od-gojuje? A drugemu učiteljskemu osebju čast!

„Zelo mi je žal, da je Vaš razum tako teman“, in da imate Vi tako malo kolegijalnega čuta v sebi, da razupijete svoje stanovske tova-riše, katere pa osebno komaj — ali pa celo ni-ne — poznate, kot pijance itd. „Ne zahtevam od Vas nikake hvale za to“, da sem Vas opo-zoril na tako netaktnost, „pa lepo ni svoje sta-novske tovariše tako črniti pred svetom.“

Kar se pa tiče sprejema v gimnazijo, mislite li g. Bernard, da je treba za to kakega očenjaka? Ali pa imate morebiti kapelske otroke za take badake, da bi ne bili sposobni po dovršeni ljudski šoli za sprejem v gimnazijo? — Pa da me ne razume kdo napačno, bode še enkrat po-vedano, da še nisem slišal, da bi se dosleghi dobri uspehi na šoli, katere vodstvo ni „vzorno“. Poglejte g. Bernard morebiti na neko sosednjo šolo, kako je bilo tam prej, kako sedaj pod novim nadučiteljem!

Zahvalil bi se pa tudi za tak norimberški lijak, s katerim bi mi kdo hotel vliivati tako omiko, kot jo kaže v svojem dopisu g. B. — Kar se pa tiče „pametne“ knjige tiče, kate-ri mi g. B. priporoča, naj bode radi tega celo mizen; kajti smelo rečem, da sem takih imal še najmanj toliko v rokah kot sicer cenjeni gospod, kateremu bi pa gotovo ne bila knjiga „Izvir sreče“ ali pa „Knigge“ odveč.

Da pa ni bilo nobenega prodnika za razpi-sano mesto, za to bi vedel jaz nek drug varok, o katerem še bodem morebiti drugokrat govoril. Ko pa sem čital zadnji dopis, mislim sem, da se morebiti že radi tega nikdo ne oglasi, ker noče služiti skupno z gospodom, kateri je svoje sta-novske tovariše javno osramotil.

A zanaprej, dragi g. B., Vam obljubim, da gotovo ne bodem na noben Vaš dopis odgovoril, najsi govorite potem v njem o norimberškem lijaku ali pa o egiptovskemu biku, ker mislim, da so račun med mano in med onim gospodom, ki našega „vzornega“ nadučitelja zagovarja, še davno sklenjeni. Sicer pa sem se ravnal po pregovoru, da „kakor kličeš v gozd, tako se ti odziva“.

Književnost.

(Za narodov blagor.) Komedija v 4 de-jnjih. Spisal Ivan Cankar, založil L. Schwaner v Ljubljani. Cena 2 K, po pošti 2 K 20 h. To pravzaprav ni komedija, temveč najpikrejša satira današnje frazarske doba. Delo je tako epohalnega pomena, da si pridržimo o njem pod-robnješe poročati.

Politični pregled.

(Pogajanja kvotnih deputacij.) To dan se snideta na Dunaju avstrijska in ogrska kvotna deputacija, da se prične pogajati o določiti kvote za prihodnjo ednoletno dobo. Avstrijska kvotna deputacija se je sešla še v soboto k prvi seji, da določi podlago za bližnje pogajanja. Predlog delegata Povšeta je s petimi proti štirim glasovom propadel, da se vzame za pod-lago razmerje 62:88, obveljal pa je nasvet po-ročevalca Beera, naj se prične pogajanja na pod-lagi dosedanje kvote 65:4:34:6. S podlago, ka-kršno zahteva Beer, se naravnost ustreza Ma-žarom, ki bodo zahtevali znatno znižanje dose-danje kvote. V izvoljenem pododseku so zbrani taki močje, ki dajejo prav malo poudarka, da ostanem pri dosedanji, itak neprimerni kvoti.

(O protiaustrijskem gibanju) piše ruski list „Novosti“ sledeče: Ako bi Prusija res gojila take nade, kakor jih kujejo sovražniki Avstrije, bi Rusija nikdar ne pritrdila takim poskusom.

Ruskemu narodnemu čustvu bi nasprotovalo, ko bi se Prusija polastila slovanskih dežel Češke, Moravske in Šlezije, ker bi pomnožitev prebivalstva Nemčije za nad 18 milijonov duš bilo proti interesom Rusije, pa tudi Francije.

(Dopolnilna deželnozborska volitev v Dalmaciji.) V volilnem okraju Stari Grad-Hvar se je vršila, prošlo soboto dopolnilna deželnozborska volitev. Izvoljen je bil ednoglasno dr. Petar Ružević, pristaš Starčevićeve stranke prava.

(V ogrski državni zbornici) je na dnevnem redu razprava o novi pogodbi s parobrodskim društvom „Adrija.“ Trgovinski minister Hege-
dus je priporočal predlogo v odobrenje.

(Nemiri na Ruskem) naraščajo tako silno, da se vlada boji splošne ustaje. Vse prizadevanje policije, da bi prišla na sled tajnemu od boru, ki vodi vse gibanje, je brezuspešno. Najodličnejše rusko društvo „Juristska družba“ je nakrat razpuščeno in vse društvene prostore so zasedli kozaki. Policija je sumila, da je to društvo središče revolucionarnega gibanja. Pod predsedstvom carjevem se je v Petrogradu vršila ministrska seja, ki je sklenila razveljaviti do ločbo, da bi se uporno dijaštvo vtaknilo med vojaštvo. V Odesi je bilo zadnji teden odpeljanih v zapor 200 dijakov in izključenih iz uni verze. Ti nemiri imajo svoj vzrok v tem, ker so na predlog naučnega ministra Bogoljopova odzvali dijakom razne svobodščine. Atentat na Pobedonosceva pa kaže, da se je revolucionarno gibanje iz dijaških krogov zaneslo že tudi med druge kroge. Na cara, ki biva zdaj v Carskojem selu, je bilo nameravanih že več napadov, in baš zadnje dni so našli, kot poročajo iz najverodostojnejšega viša, pod cesarsko palačo v Carskojem selu z razstreljivi napolnjen rov, in je neki visoki dostojanstvenik na sumu, da je v zvezi s tem nameravanim atentatom. Iz Varšave poročajo, da so našli dijaški nemiri na Ruskem med poljskim dijaštvom živahen odmev. — Vse kakor je to revolucionarno gibanje velikega pomena, in ne da se še razvideti, kake posledice bo imelo.

(Nemiri v Španiji in na Portugalskem) so sedaj popolnoma potihnili. Dosegli so uspeh, katerega so iskali; vlada se je udala in bo čuvala nad katoliškimi redovi, da bodo izpolnjevali svoje dolžnosti.

(Vojna v Afriki.) Ker so se mirovna pogajanja izjalovila, poročajo se zopet razne vesti iz bojišča. Zadnji čas je prišlo, kakor javlja lord Kitchener, do hudega, za Bure nesrečno izpadlega boja. Angleži so zgrabili 1500 Burov pod poveljstvom Delareyevim ter jim vzeli 8 topov, 320 krogelj, 15000 karteč, mnogo pušk in kakih 80 vozov. Ujetih je bilo 141 Burov, več pa ubitih in ranjenih. Burska poročila javljajo, da so Buri početkom tega meseca na železnici v Natal zaplenili troje tovornih vlakov; na ednem teh vlakov so dobili menda 4 in pol milijona K. Zaplenili so tudi Buri blizu Johannesburga 1500 volov. Iz Kaplandije poročajo, da se je vršil 20. t. m. pri Jasenvillu boj, v katerem so Buri imeli 50 ubitih in 370 ranjenih. Ako so te vesti resnične, so imeli Buri zadnji čas ne srečo ter doživeli dvoje hudih porazov. Listi javljajo, da so Buri angleškega generala Frencha ustrelili, ker jim je prišel že drugi v roke.

Loterijske številke.

Trst, dne 23. marca 1901: 87, 86, 84, 42, 30
Linc, „ „ „ 14, 58, 60, 72, 17.

Naprodaj

je novo zidana hiša, gozd in 2 orala zemljišča, na katerem je že hmelj nasajen. Hiša se nahaja deset minut od železniške postaje v Savinski dolini.

Več pove uredništvo „Domovine“ v Celju (126) 2—1

ZAHVALA.

Podpisano šolsko vodstvo izraža tem potom „Ptujski posojilnici“ v lastnem, kakor v imenu šolske mladine najiskrenejšo zahvalo za tukajšnji šolarski knjižnici darovanih 54 krasnih knjižic.

Šol. vodstvo Sv. Urban p. Ptuj.

Janez Kocmut
šolski vodja.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze plemenitega so-
čutja povodom prerane smrti naše iskreno
ljubljene soproge, oziroma matere, gospe

JOSIPINE GREGORIN

dalje za krasne vence in za obilno častno
spremljevanje k večnemu počitku izrekamo vsem
p. n. dostojanstvenikom, prijateljem in znancem
najboljše zahvale.

Posebna hvala gre še gg. pevecem slov. pev-
skega društva v Celju za ganiivo petje ter
čast. duhovščini.

Celje, 27. marca 1901.

(128) 1

Rodbina Gregorin.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.

Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Naznanilo in priporočilo.

Usojam se velečastiti duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu
vdano naznanjati, da sem kupil

kamnoseški obrt

J. Weberjevih dedičev v Celju in preseli tu sem i svojo veliko zalogo
iz Ljubljane, kjer sem vodil isti obrt po očetovi smrti tekom osem let.

Sklicujoč se na svoje popolne zmožnosti v vsakej smeri te
stroke, prosim sl. p. n. občinstvo in veleč. duhovščino, naj se bla-
govoli ozirati pri naročilih te vrste na mojo tu edino slovensko
tvrdko, ter zagotavljam v vsakem oziru najboljšo in najsolidnejšo
izvršitev mi blagohotno naklonjenih del od prostih do najfinejših
po konkurenčnih cenah.

Z najodličnejšim spoštovanjem

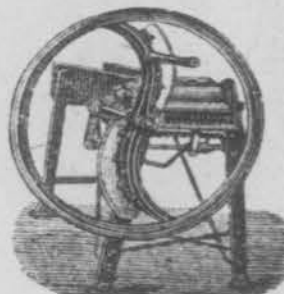
Vincenc Čamernik, kamnoseški mojster

3—2

v Celju, Nove ulice šte. 11.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cené nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Priporoča svoje lahko tekoče slamoreznice najboljših sestavov
in sesalke za gnojnico.

Dalje svojo veliko zalogo izdelkov iz kamenščine, kakor cevi za kanalizacije
in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in
pohištenih okovov, kuhinjske priprave, štedilnikov in peči od najpreprostejše do
najfinejše izpeljave.

Gg. poljedelcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo Tomaževo fos-
fatno moko po tovarniški ceni in poljski mavec za gnojenje detelje.

(2)

Zaloga travniških bran in plugov.

* Slavno občinstvo rabim najljubneje, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo. *

Svoji k svojim!

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na
debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor
vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in ko-
reninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno
barvo obdrže, p. najvišjih cenah. Kakor: bez-
govno gobo, kamilice, tisočrože, malisno štopo,
lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in ko-
reninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pri-
delkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo,
proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke.
Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po
najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake
vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in
kuretinu. Kupim tudi suhe gobe, orehe,
česplje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah. —

Nadalje kupujem

predivo, jabolka

fižol, vsake vrste laneno seme itd., itd.

Svoji k svojim!

Učenec

z dobrim šolskim spričevalom

in poštenih staršev se sprejme

takoj pri Karol Sima, trgovec

(117) v Poljčanah. 2—2

Naprodaj

je *milin* s 5 tečaji in 4 stopami ter vse zvrace
spadajoče posestvo. Več pove

(127) 4—1

Jakob Mešič

mlinar in posestnik na Vranskem.

P. n.

Slavnemu občinstvu ter prečastiti duhovščini najvljudneje naznanjam, da sem prišel

Kleparski obrt

v Celju v Novih ulicah št. 11.

Prevzamem vsa kleparska dela pri cerkvi in v privatnih poslopih, kakor tudi vsa druga v mojo stroko spadajoča dela ter zagotavljam najsolidnejšo izvršitev po nizkih cenah.

Priporočam se v blagohotno naklonjenost in znamenjem z veselostovanjem

Vencelj Kobau

(124) 3-1

klepar.

Naznanjam svojim častitim odjemalcem da imam **naprodaj** lastno

sicilijansko

vino v steklenicah

belo in rdeče v zalogi v Kolodvorski ulici št. 5.

(105) 4-4

Jožef Greco.

(112) 12-5

Brzjav.

Kdor želi imeti dobre in solidne žaluzije in rolete, naj se obrne na prvo hrvaško tvornico žaluzij, rolet, lesenih in železnih kapaca i kartonaž G. SKRBIĆ, Zagreb, Medulićeva ul. 16.

Lepe, suhe

(108) 4-4

OREHE

odda v vsaki množini in po zelo nizki ceni Norbert Zanier v Št. Pavlu pri Preboldu.

Pod Št. Jurjem Izlake

sejem v dolini

se vrši dne 24. aprila t. l. živinski sejem na zaščitem lepem prostoru, kamor so vabljeni vsi kupci in prodajalci

(125) 1

Istrski teran.

Podpisana zadruga ima v svoji zalogi še ogromno množino istrskega terana, ka terega želi preje, nego nastopi vročina prodati. P. n. g. trgovci in gostilničarji se opozarjajo, da dobe pri večjem naročilu jako izborno vino po zelo ugodni ceni.

Istrska vinarska zadruga

Pulj (Pola, — Istra)

(107)

Proda se

10-2

lepo veliko posestvo v Lokovici.

Isto je oddaljeno četrt ure od trga Šoštanj in leži na lepem solnčnem kraju, zemlja je dobro obdelana in z lo rodovitna, ravnotako tudi vinograd, kateri da dobro vino.

Celo zemljišče meri okoli 34 oralov in se redi skozi celo leto lahko 10 — 12 glav goveje živine.

Poslopja in sicer hiša, gospodarsko poslopje, kozolec, kaša, v kateri se spodaj nahajajo kleti in svinski hlev, so v dobrem stanu.

Premičnine so vsakovrstne pri posestvu in pri vinogradu in se prodajo skupaj s posestvom.

Vse natančnejše se izve pri **Mihaelu Cerovšku**, posestniku v Šoštanju.

Dežnike
iz kloba, volne in
svile, ter
solčnike
za dame, gospode
in otroke
priporočam
P. KOSTIČ
v Celju.
(276) 8-1

Sveže namočena polenovka

se dobi vsak dan

v gostilni **LEMEŽ** v Celju.

V Laškem trgu je
naprodaj

hiša št. 67 s posestvom.

Več se izve pri gospej A. Ojsterscheg na Laškem. (108) 5-2

Pivovarni Žalec in Laški trg

priporočate slavnemu občinstvu in p. n. krčmarjem, svojo izvrstno in povsod priljubljeno

(107) 5-3

marčno, granatno in cesarsko pivo

v sodčkah in steklenicah ter vljudno vabite na mnogoštevilna naročila.

Solidna in točna postrežba!

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (ristno samo v znanih izvornih zavitkih).